

რიკა-რუსეთის ურთიერთობები ოზამას ადმინისტრაციის პირველი
ვადის დროს:

„გადატვირთვის პოლიტიკა“ და მისი მარცხის მიზეზები

ომარ წერეთელი

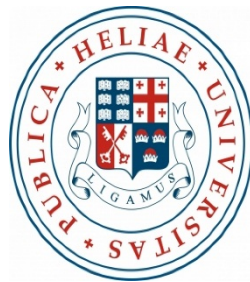
*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე საერთაშორისო ურთიერთობების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პროგრამა:

პოლიტიკის მეცნიერება (საერთაშორისო ურთიერთობები, ევროპისმცოდნეობა,
კავკასიის კვლევები, საბჭოთა კვლევები)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: დავით აფრასიძე, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.”

ომარ წერეთელი

27.06.2015

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომის მიზანია პოლიტიკური იდეალიზმის კრილში განალიზოს პრეზიდენტ ბარაკ ობამას მიერ პირველის პრეზიდენტ ვადის საგარეო პოლიტიკურის ტრატეგიასახელწოდებით „გადატვირთვის პოლიტიკა“. ნაშრომის ამოცანაა, გამოკვეთოს ის მიზეზები, რომლებიც წინ უძღოდა აღნიშნული პოლიტიკის ჩამოყალიბებას, ასევე, შეაფასოს „გადატვირთვის პოლიტიკის“ შედეგები და აჩვენოს ამ შედეგების განმსაზღვრელი მიზეზები. კვლევა აჩვენებს, რომ „გადატვირთვის პოლიტიკის“ პირობებში, ობამას ადმინისტრაციის მხრიდან ე.წ რბილი ძალის გადაჭარბებულმა გამოყენებამ არ მოიტანა ამერიკისთვის სასურველი შედეგები და ფაქტობრივად მარცხით დასრულდა. ნაშრომი მეთოდოლოგიურად განეკუთვნება თვისებრივი კვლევის კატეგორიას, რომელიც აშშ-ს კონგრესის ბიბლიოთეკის არქივზე, ინტერნეტ გამოცემების, მონოგრაფიებისა და სტატიებზე დაყრდნობით წარმოგიდგენს ამერიკელი მეცნიერებისა და ანალიტიკოსების შეფასებებს. კვლევაში გამოყენებული შემთხვევის შესწავლის მეთოდი კი, საშუალებას მოგვცემს „გადატვირთვის პოლიტიკის“ ეფექტიანობასთან დაკავშირებით დასკვნა გამოვიტანოთ ემპირიულ დაკვირვებაზე დაყრდნობით.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: პოლიტიკური იდეალიზმი, რბილი ძალა, ხისტი ძალა, გადატვირთვის პოლიტიკა, ეროვნული უშიშროების საბჭო, პოლიტიკური ინსტიტუციები.

Abstract

The main goal of this research paper is to analyse US President Barack O'bama's declared foreign policy strategy called "Reset Policy" in the respect of political idealism in his first term of presidency. The aim of the work is to identify the main reasons, which led to the implementation of the mentioned foreign policy strategy, as well as to appraise it's practical consequences. The work shows, that the following: "Reset Policy" strategy elaborated by Obama's administration with it's excessive demonstration of Soft Power, hasn't brought any beneficial consequences for the United States but more, it failed. Methodologically, the work is implied in the category of qualitative research which is based on US Congress Library Archive and monographical materials, as well as some electronic publications that demonstrates American social scientists and analyst's political appraises. method of case-studying is used as a methodological approach, that based on empirical observations makes it crystal clear to get some findings about the effectiveness of "Reset Policy" strategy.

Basic key words: Political Idealism, Soft power, Hard power, Reset Policy, National Security Council, political institutions.

სარჩევი

აბსტრაქტი.....	3
მადლობა	6
მეთოდოლოგია.....	7
საკვანძო ტერმინების განმარტებები.....	8
შესავალი.....	9
თავი 1. აშშ-ის საგარეოპოლიტიკის გამტარებელი მნიშვნელოვანი ინსტიტუტები.....	13
1.1 კონსტიტუცია, პრეზიდენტი და კონგრესი	13
1.2 2008 წლის წინასაარჩევნო ბრძოლა და „გადატვირთვის პოლიტიკის“ დაბადება .	17
1.3 პრეზიდენტის მრჩეველთა სისტემა (საკონსულტაციო საბჭო) და მისი როლი „გადატვირთვის პოლიტიკის“ შექმნაში	21
თავი 2. ოზამას მნიშვნელოვანი საგარეო პოლიტიკური ნაბიჯები.....	24
2.1 მნიშვნელოვანი საგარეო პოლიტიკური გადაწყვეტილებები.....	24
2.2 „გადატვირთვის პოლიტიკის“ ზოგადი შედეგები: ამერიკული ღირებულებებისა და ინტერესების უგულებელყოფა?.....	26
2.3 კონგრესისა და პოლიტიკური ანალიტიკოსების არაერთგვაროვანი აღქმა ოზამას „გადატვირთვის პოლიტიკის“ მიმართ	33
თავი 3. „გადატვირთვის პოლიტიკის“ კონკრეტული შედეგები	34
3.1 ანტისარაკეტო თავდაცვის სისტემები.....	34
3.2 რუსეთ-უკრაინის ომი	36
თავი 4. „გადატვირთვის“ პოლიტიკის ანალიზი.....	39
4.1 მარცხი თუ ხელიდან გაშვებული შესაძლებლობა?	39
4.2 ძირითადი მიზეზები, რომლებმაც „გადატვირთვის პოლიტიკის“ განხორციელებას ხელი შეუშალა	42
შეჯამება.....	46
ბიბლიოგრაფია.....	50

მადლობა

დიდ მადლობას ვუხდით პარლამენტის საჯარო ბიბლიოთეკის ადმინისტრაციასა და შეერთებული შტატების საელჩოს ბიბლიოთეკის თანამშრომლებს, რომლებმაც საშუალება მომცეს „გადატვირთვის პოლიტიკის“ შესახებ უახლესი პუბლიკაციები მომეძიებინა. ასევე მადლიერებას გამოვხატავ საერთაშორისო ურთიერთობების ყველა იმ სპეციალისტის მიმართ, რომლებმაც *„საქართველოს სტრატეგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების კვლევის ფონდის“* (GFSIS) მიერ გამართულ ლექციებზე თავიანთი მოსაზრება და გამოცდილება გამიზიარეს აღნიშნულ კვლევასთან დაკავშირებით.

ასევე გულისხმიერებას გამოვხატავ ყველა იმ ადამიანის მიმართ, რომლებიც კეთილგანწყობილნი იყვნენ ჩემს მიმართ კვლევის წერის პროცესში და გარკვეული წვლილი შეიტანეს მის წარმატებით დასრულებაში.